

ОЦІНКА ВИДОВОГО СКЛАДУ ДЕЯКИХ НАСАДЖЕНЬ ОБМЕЖЕНОГО КОРИСТУВАННЯ В СМТ ЦАРИЧАНКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Джиган О.П.

к.б.н., старший викладач кафедри
садово-паркового мистецтва та ландшафтного дизайну
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Україна

Макаренко С.Ю.

здобувач другого (магістерського) рівня освіти
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Україна

Благоустрій населених територій є важливим фактором, що впливає на оздоровлення міського та селищного середовища і комфортність проживання громадян. Зелені насадження, як один з основних компонентів планувальної структури міста та селища міського типу, мають важливе значення у створенні найкращих санітарно-гігієнічних і мікрокліматичних умов для життя. Територія закладів освіти є об'єктом ландшафтно-архітектурної обмеженого користування та невід'ємним елементом житлових комплексів. Насадження на цих територіях повинні грати функціонально-планувальну роль – об'єднувати всі зони в єдине ціле і відокремлювати майданчики один від одного, забезпечуючи захист від шуму, усуваючи пил і очищаючи повітря, створюючи тим самим сприятливі умови для занять і відпочинку дошкільнят та школярів. За допомогою зелених насаджень на ділянках створюються більш сприятливі мікрокліматичні і санітарно-гігієнічні умови. В даний час все більш актуального значення набувають заходи щодо поліпшення умов навколишнього середовища та благоустрою на вищезазначених територіях, а також об'єднання озелених просторів населених територій в динамічно взаємопов'язану систему.

Основами створення останньої є правильна функціонально-планувальна організація території, раціональний вибір обладнання та елементів благоустрою, підбір асортименту квіткових і деревно-чагарникових видів, які в найкращій мірі допоможуть організувати об'ємно-просторову композицію території. Тому метою дослідження було дослідити життєвий стан, видовий та кількісний склад деревних та трав'янистих видів рослин насаджень території закладів освіти смт Царичанка Дніпропетровської області.

Проведений аналіз озеленення на території школи та дитячого садка в смт Царичанка Дніпропетровської області показав наявність як аборигенних так і інтродукованих видів. В ході інвентаризації визначено видовий асортимент трав'янистих рослин, дерев та чагарників; досліджено головні таксаційні показники (висоту, діаметр) та життєвий стан останніх. Встановлено, що на

території досліджених закладів зростає 16 видів квіткових рослин та 17 видів деревних рослин із 9 родин та 14 родів. Для формування основи системи озеленення шкільної ділянки використано 11 видів деревних рослин, що відносяться до 12 родів, 8 родин, а на території дитсадка зростає 16 видів деревних рослин, що належать до 14 родів, 9 родин. За видовим різноманіттям найбільш широко представлені родини Холодкові – 3 види (20,3 % від загальної кількості видів) та Айстрові – 4 види (14,1 %), інші родини представлені лише 1 видом. Оцінка життєвого стану насаджень показала, що більша частина деревно-чагарникової рослинності відноситься до 0–1 категорії. У насадженнях школи та дитсадка смт Царичанка переважають дерева та чагарники з діаметром до 10,0 см – 47,2 та 65 %, відповідно. Також широко на пришкільній ділянці представлені дерева з діаметрами від 15,1 до 23 см (12,7 %) та від 23,1 до 27 см (11,9 %). У насадженнях дитячого садка майже однаково представлені дерева з діаметрами від 23,1 до 27 см (76,5 %), від 11,1 до 17 см, від 15,3 до 23 см та від 27,1 до 33 см (по 6,8 %). Індекс життєвого стану деревостану пришкільної ділянки становить 79,8 та знаходиться на межі «ослабленого стану», а індекс життєвого стану деревостану ділянки дитсадка складає 92,1 та оцінюється як «здоровий». На основі проведених досліджень розроблені наступні пропозиції до формування асортименту насаджень на території вищезазначених об'єктів, які полягають у введенні сучасного асортименту декоративно-листяних і гарноквітучих чагарників, таких як спіреї середня, японська, Дугласа, вейгела квітуча, форзиції європейська, проміжна та повисла, дейція шорстка, пухироплідник калинолистий, гортензія деревоподібна тощо. На ділянках школи та дитсадка запропоновано створити квітники та збагатити асортимент декоративних трав'янистих рослин однорічниками, яскравими багаторічниками, декоративними травами та ґрунтопокривними рослинами.